

2013 – den billige model

v. svinebrugskonsulent
Annette Riddersholm Kristensen

2013 – den billige model

År 2013

Ingen udsættelse!!!

2013 – den billige model

I de gode “gamle dage”:

1. Mulighed for høj effektivitet!
2. Rationel drift / god logistik
3. God sundhed og velfærd

2013 – den billige model

Her et år før:

1. Mindst mulig investering!
2. Flest mulige søer I det eksisterende anlæg!
3. Omlægning indenfor anmelderordningen!
4. + de tre “gamle krav”

2013 – den billige model

Her et år før:

1. Mindst mulig investering!
2. Investeringer i det eksisterende anlæg!
3. Omlægning indendørsopdræt til udendørsopdræt!
4. + de tre "gamle krav"

Afdelingen for kompromisser!!!

2013 – den billige model

Mit udgangspunkt for indlægget!

Worst case ->

2013-vurdering

- **Hele anlægget skal vurderes**
- **Indkøb af polte frem for egen produktion**
- **Inddragelse af smågrise og / el. slagtesvinestald**
- **Opdatering af ventilation og foderanlæg**

2013 – den billige model

Hvilke væsentlige lovkrav til drægtige søer i løsdrift?

1. Bokse
2. Areakrav
3. 3-meters regel
4. Bund med strøelse
5. Sygestier

1. Bokse

Fortsat muligt at have søer i boks fra fravænning til 4 uger efter løbning!

- 90 cm fast gulv i kontrolbokse
- Soen skal uhindret kunne rejse og lægge sig

		Bredde (cm)	Længde (cm)
Bokse i løbe- /kontrolstalden	Standard	60	210
	Store	70	210
Æde-/hvilebokse		60	210

1. Bokse

Fortsat muligt at have søer i boks fra fravænning til 4 uger efter løbning!

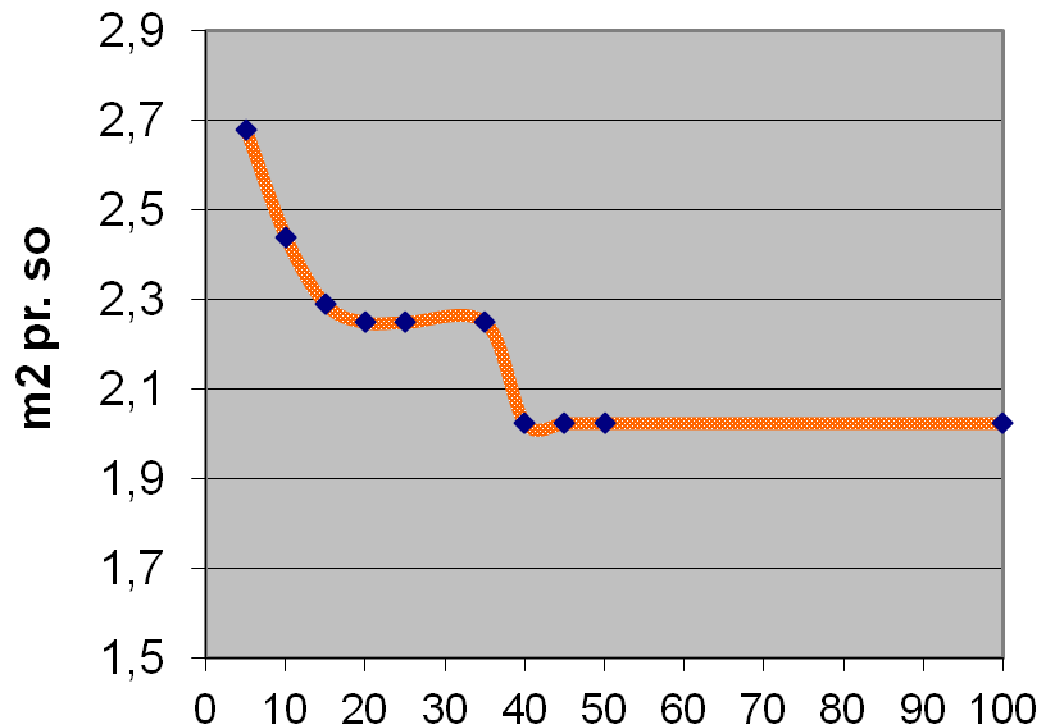
Kan de gamle genbruges?

Har vi plads til ikke at genbruge dem?

Bokse i løbe- /kontrolstalden	Standard	60	210
	Store	70	210
Æde-/hvilebokse		60	210

2. Arealkrav - areal pr. so og flokstorrelse

Areal pr. so i stien

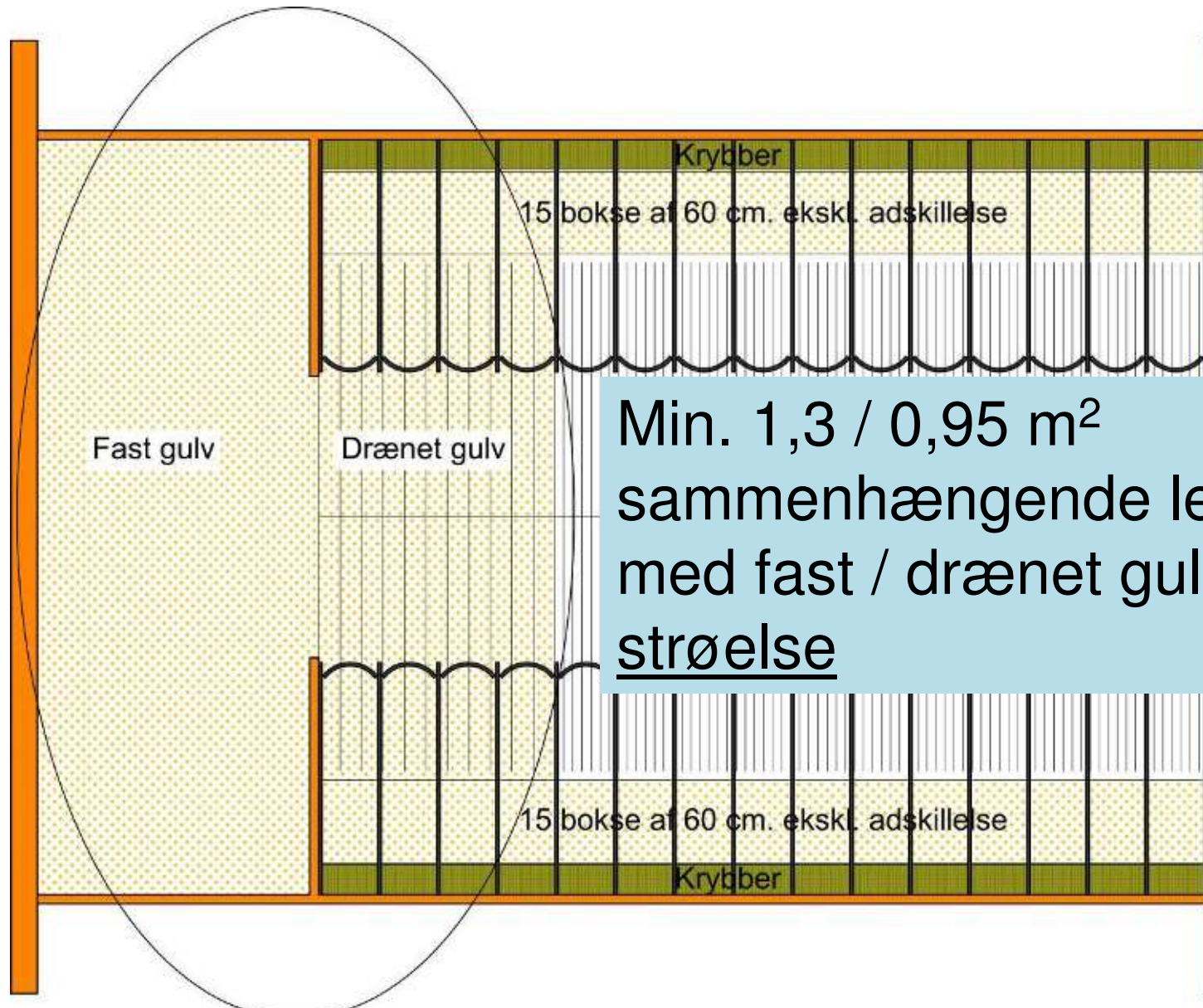
Antal søer i stien

Arealkrav – gylte	M ² pr. gylt
Første 10	1,9
Næste 10	1,7
Efterfølgende	1,5

3. 3-meters regel

4. Bund med strøelse

Min. 1,3 / 0,95 m²
sammenhængende leje
med fast / drænet gulv og
strøelse

2013 – den billige model

Hvilke væsentlige funktionskrav til drægtige søer i løsdrift?

1. Huldstyring
2. Attraktive lejer med strøelse
3. Skridsikre gulve
4. Rigeligt med sygestier

1. Huldstyring

IKKE styret fodertildeling (gulvfodring & vådfoder)

Risiko:

1. Risiko for stor forskel i huld
2. Risiko for højt foderforbrug (fodring efter laveste fællesnævner)

Derfor:

1. Huldstyring 4 uger efter løbning VIGTIG!
2. Gylte for sig
3. Opdel søerne i mindre grupper
4. Alle søer i én sti fodres samtidigt

1. Huldstyring

IKKE styret fodertildeling (gulvfodring & vådfoder)

400 årssøer

- 18 pr. farehold
- Heraf 14 søer

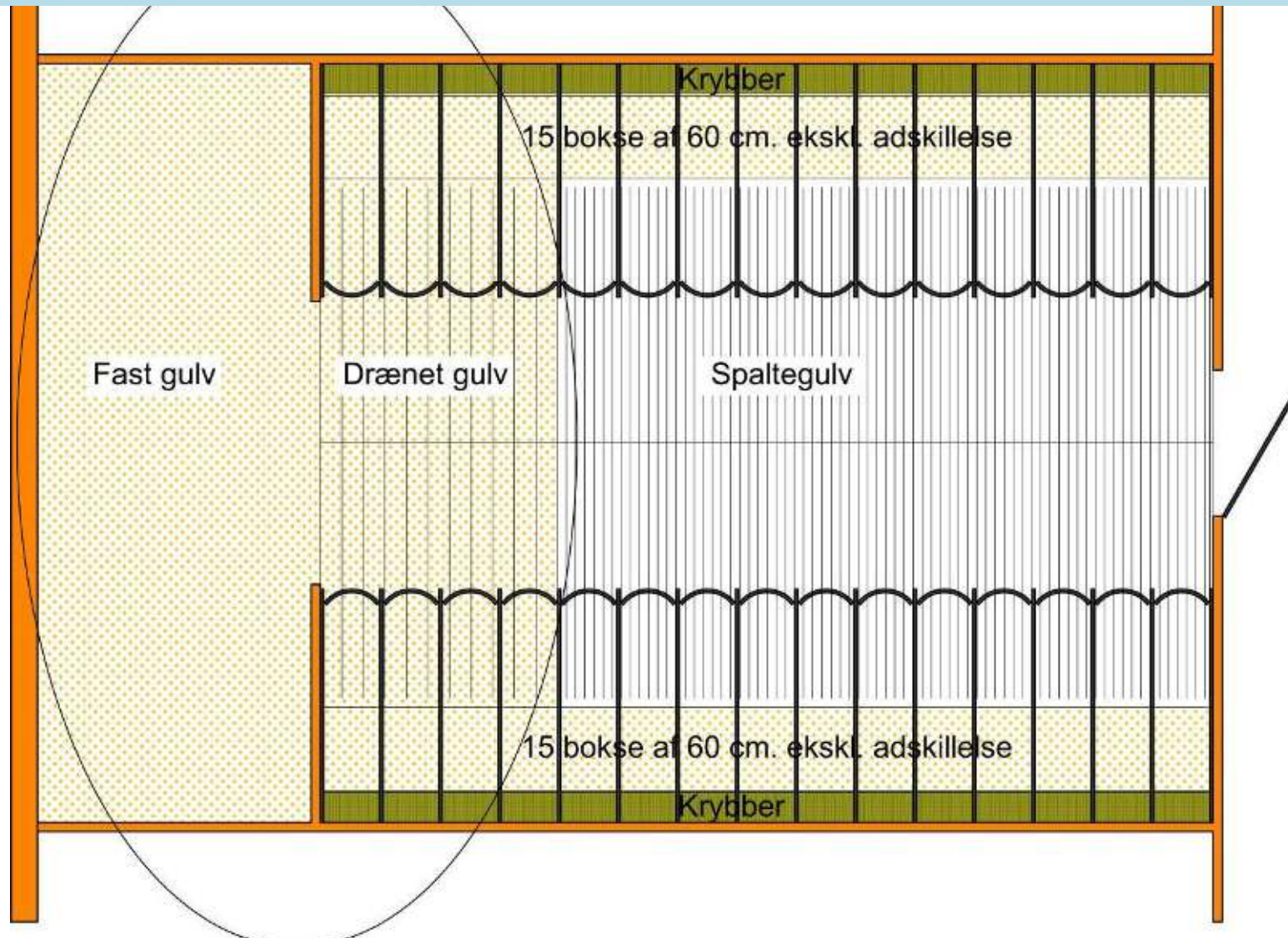
- Små grupper ved opdeling!
- Holddrift kan overvejes (se på fare- og klimastald)

Konsekvenser ved ændring fra boks til løsdrift

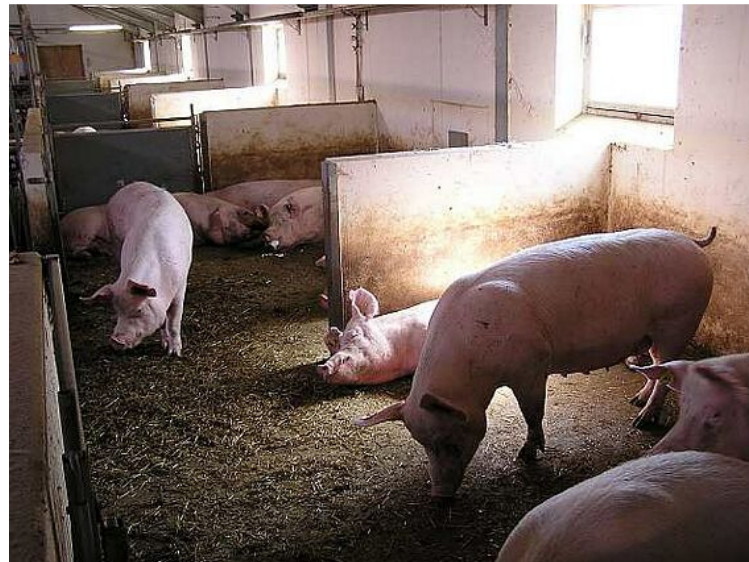
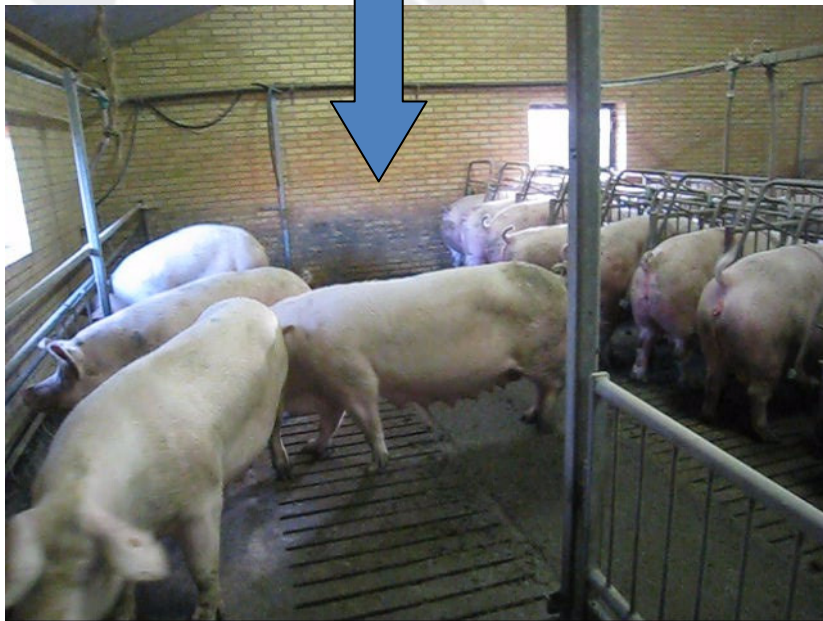
Fodringsprincip	Pct. færre drægtighedspladser	Pct. m ² der skal bygges til drægtighedsstalden *)
Én ædeboks / so	50 %	90 %
Forenklet Opti-Sti	26 %	43 %
Vådfodring i langkrybbe	26 %	43 %
Gulvfodring	16 %	43 %
ESF	9 %	31 %

*) Incl. gyltepladser, sygestier og træningssti (ESF)

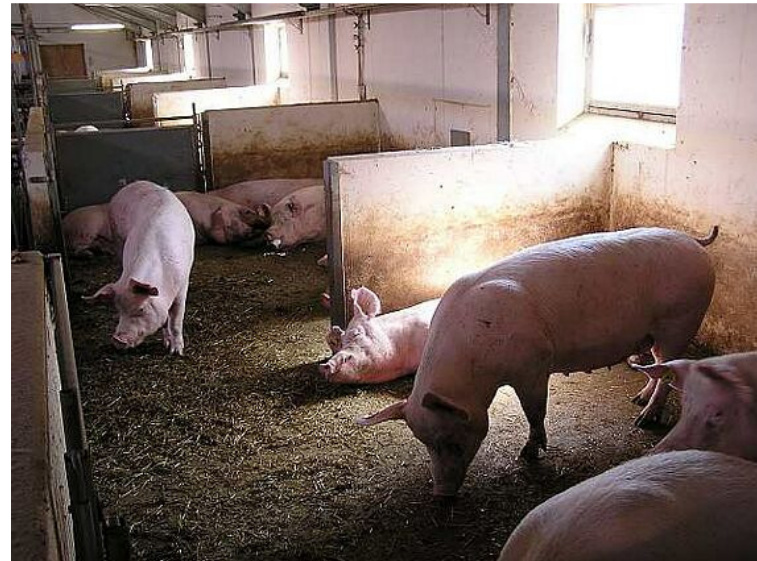
2. Attraktivt leje med strøelse

2. Attraktivt leje med strøelse

3. Skridsikre gulve

3. Skridsikre gulve

Klimamæssige udfordringer

- Svineri -> spørg til ventilationen

fordi

- Varmeproduktion / overtemperatur fjernes -> dårlig ventilation
- Temperaturstyring (leje, strøelsesmængde, overbrusningsstrategi)

Ikke attraktive lejer og skridsikre gulve

Konsekvens

- Ben og klovskeer
- Yversvamp
- Stress generelt
- Mv.

4. Rigeligt med syge- og aflastningsstier

4. Syge- / aflastningsstier

- Lovkrav på min. 2,5% af drægtighedspladser
- Behov for op til ekstra 10% af drægtigheds-pladserne
- **Prioritering og placering i 2013-staldene!**

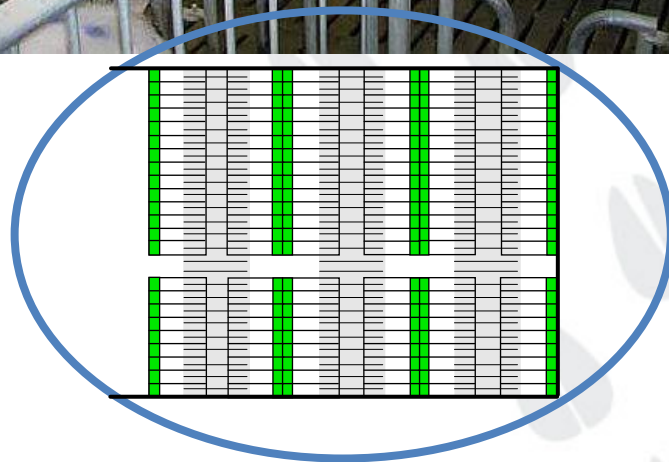

Konsekvenser ved ændring fra boks til løsdrift

Fodringsprincip	Pct. færre drægtighedspladser
Én ædeboks / so	50 %
Forenklet Opti-Sti	26 %
Vådfodring i langkrybbe	26 %
Gulvfodring	16 %
ESF	9 %

Grøn: styret fodertildeling

Renovering fra bokse til ESF

US

Svinefagdyrlæger & Agronomer

ESF

Fordel	
Lavt arealkrav	
Mulighed for etablering af attraktive lejer	

ESF

Fordel	Ulempe
Lavt arealkrav	Ikke mindste investering
Mulighed for etablering af attraktive lejer	Ofte dårlig udnyttelse af stationerne i 2013-anlæg
Overbrusning og rillet gulv	Ikke laveste investering
	Bare ikke for alle!!

Eksempel

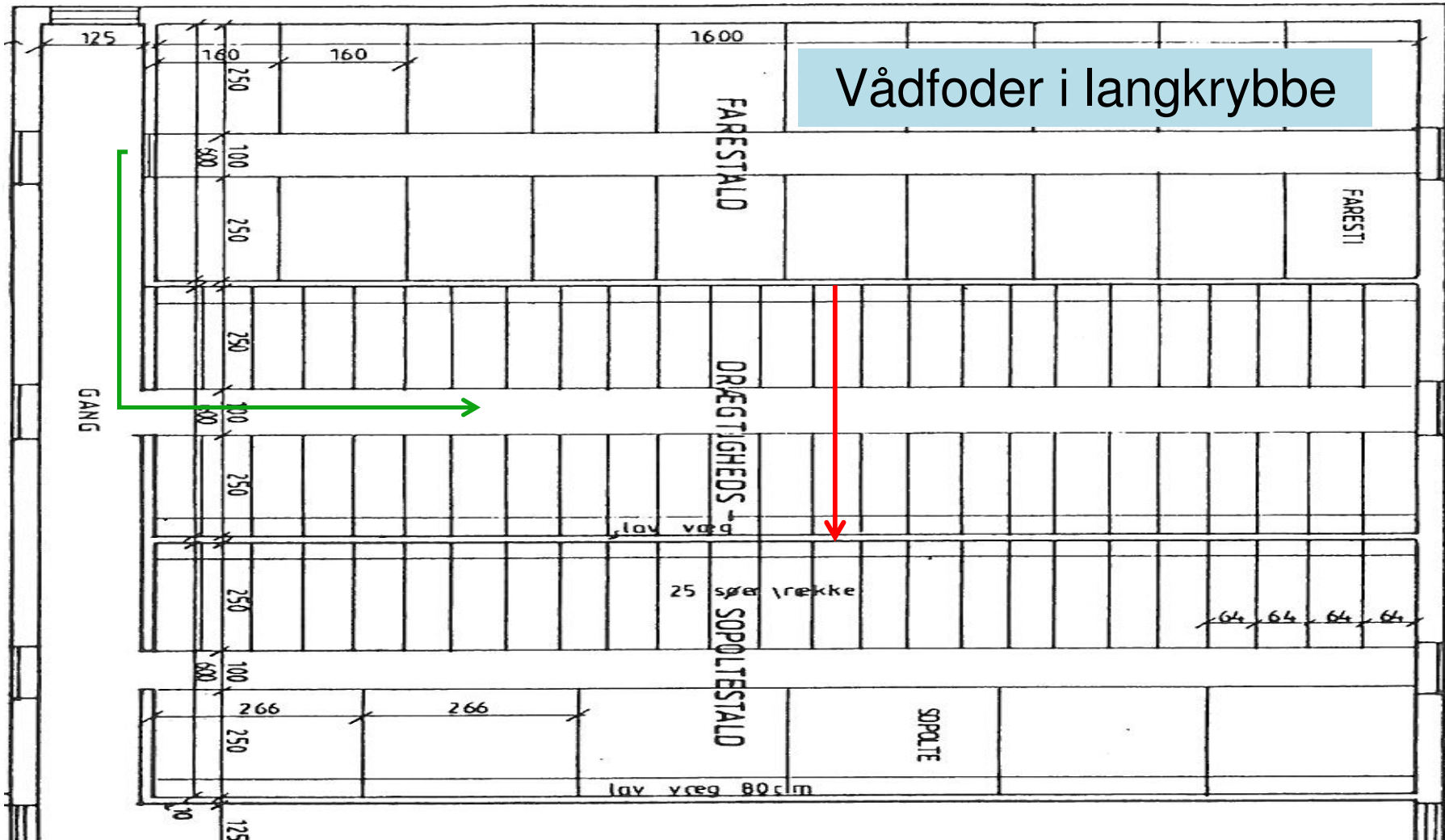
- 450 årssøer
- Knopskydningsanlæg
- Vådfoder i dag
- En nedslidt slagtesvinestald i spil
- 90 farestier

Eksempel

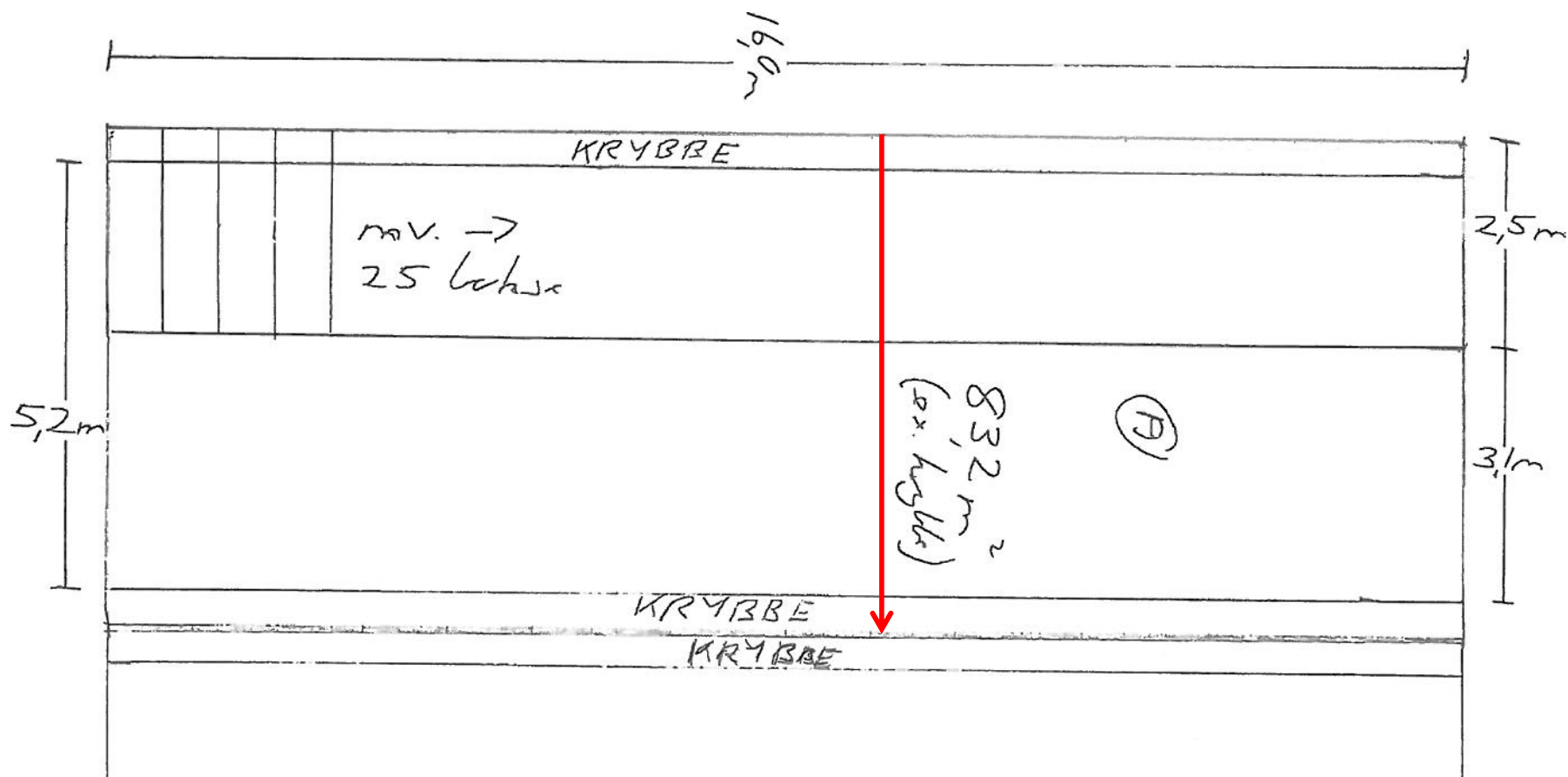
Tabel 1: Fordelingen af hold og søer / gylte på holdene

Forudsætninger	Sammenhæng
• Årssøer	420
• Antal hold	21 (ugedrift)
• Fravænningsalder	4
• Antal hold i løbe kontrolafdelingen	5
• Antal hold i drægtighedsafdelingen (incl. skiftehold)	12
• Antal hold i farestalden	5
• Antal pr. farehold (gns.)	19
- heraf søer	14-15
- heraf gylte	4-5
med en 1. lægs-% på	22
• Antal pr. løbehold (gns.)	21-22
- med en faringsprocent på	88

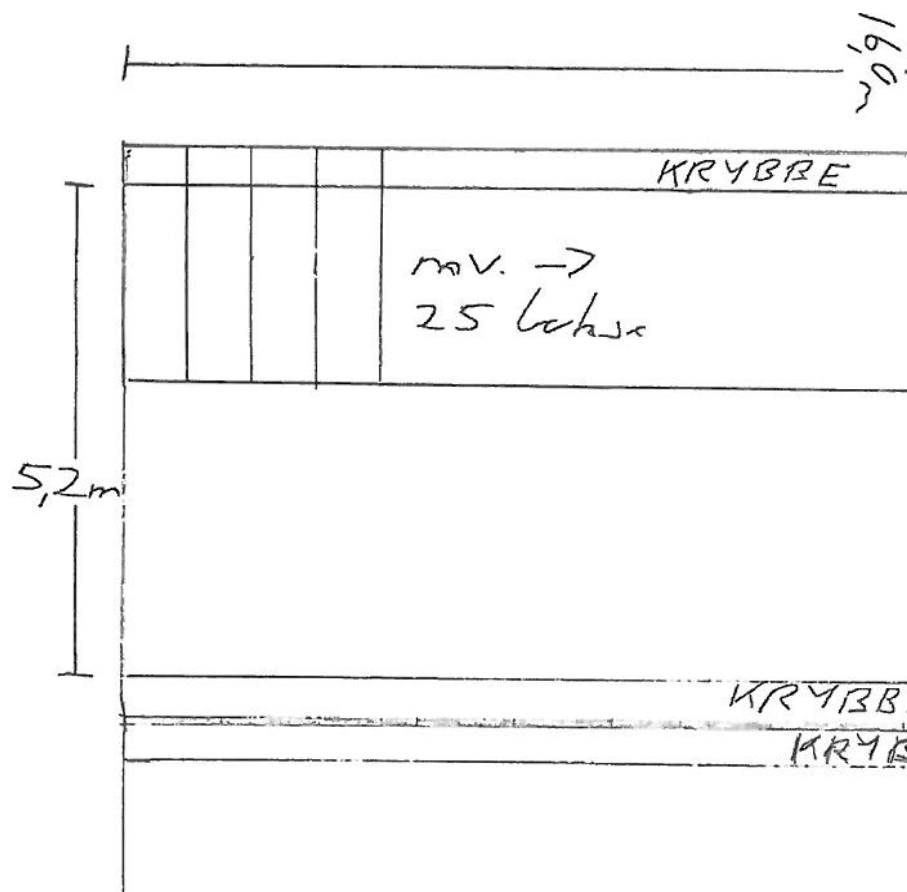
Et eksempel

Eksempel

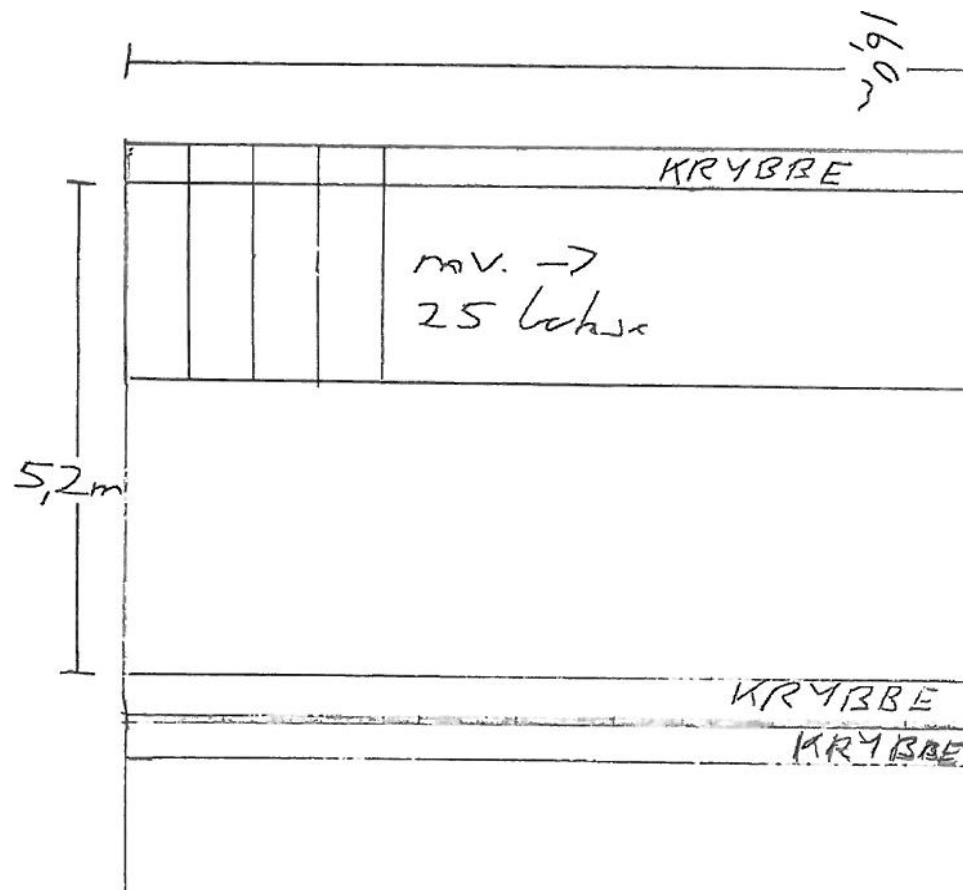

Eksempel

- Flest mulige søer (41 stk.)
- men 14-15 søer pr. farehold
- Evt. holddrift for at få holdstørrelsen til at passe stien (90 farestier)
- Opdeling på tværs -> færre søer pr. sti og logistik til bageste sti
- En gang på langs tager plads!

Eksempel

Modificeret Opti-sti

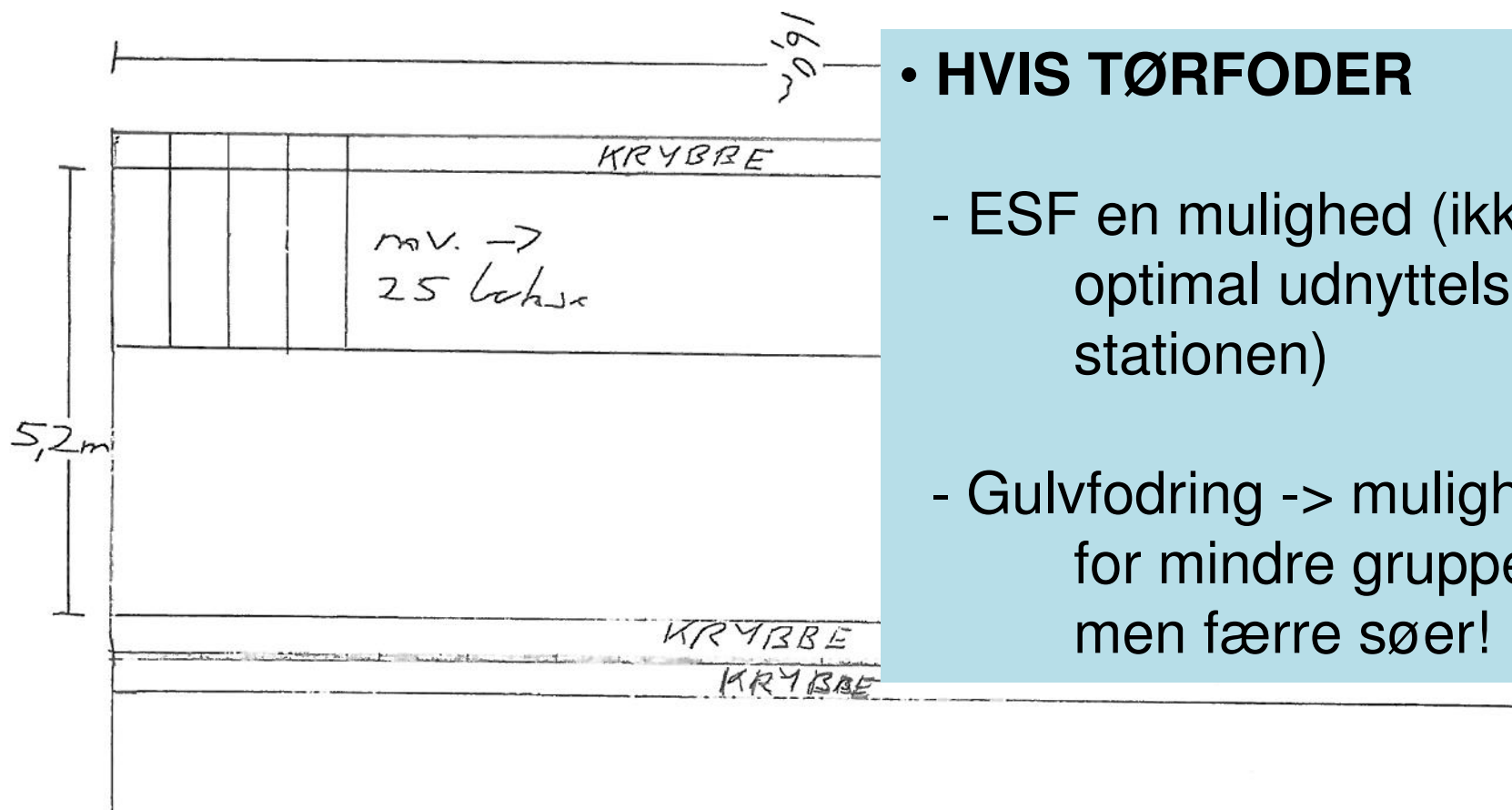
• **Fordel**

- Optimal pladsudnyttelse
- Mulighed for flugt

• **Ulemper**

- Ikke styret fodertildeling
- Semistabile grupper
- Strøelse besværlig
- Leje- / gødeområde?

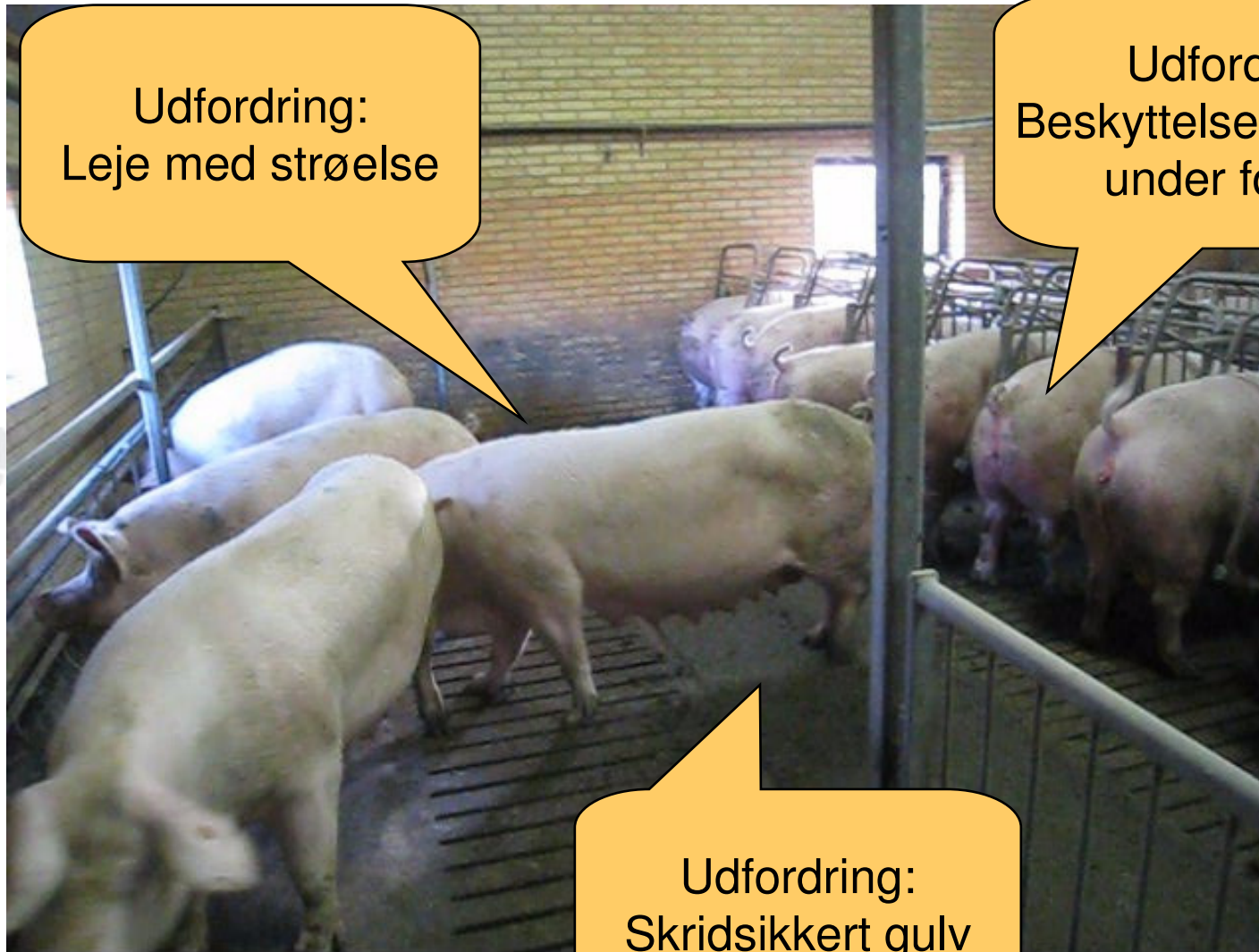
Eksempel

• HVIS TØRFODER

- ESF en mulighed (ikke optimal udnyttelse af stationen)
- Gulvfodring -> mulighed for mindre grupper, men færre søer!

Forenklet Opti-sti

Udfordring:
Leje med strøelse

Udfordring:
Beskyttelse af søerne
under fodring

Udfordring:
Skridsikkert gulv

CUS

Svinefagdyrlæger & Agronomer

Tilpasning af eksisterende bokse - lille erfaring

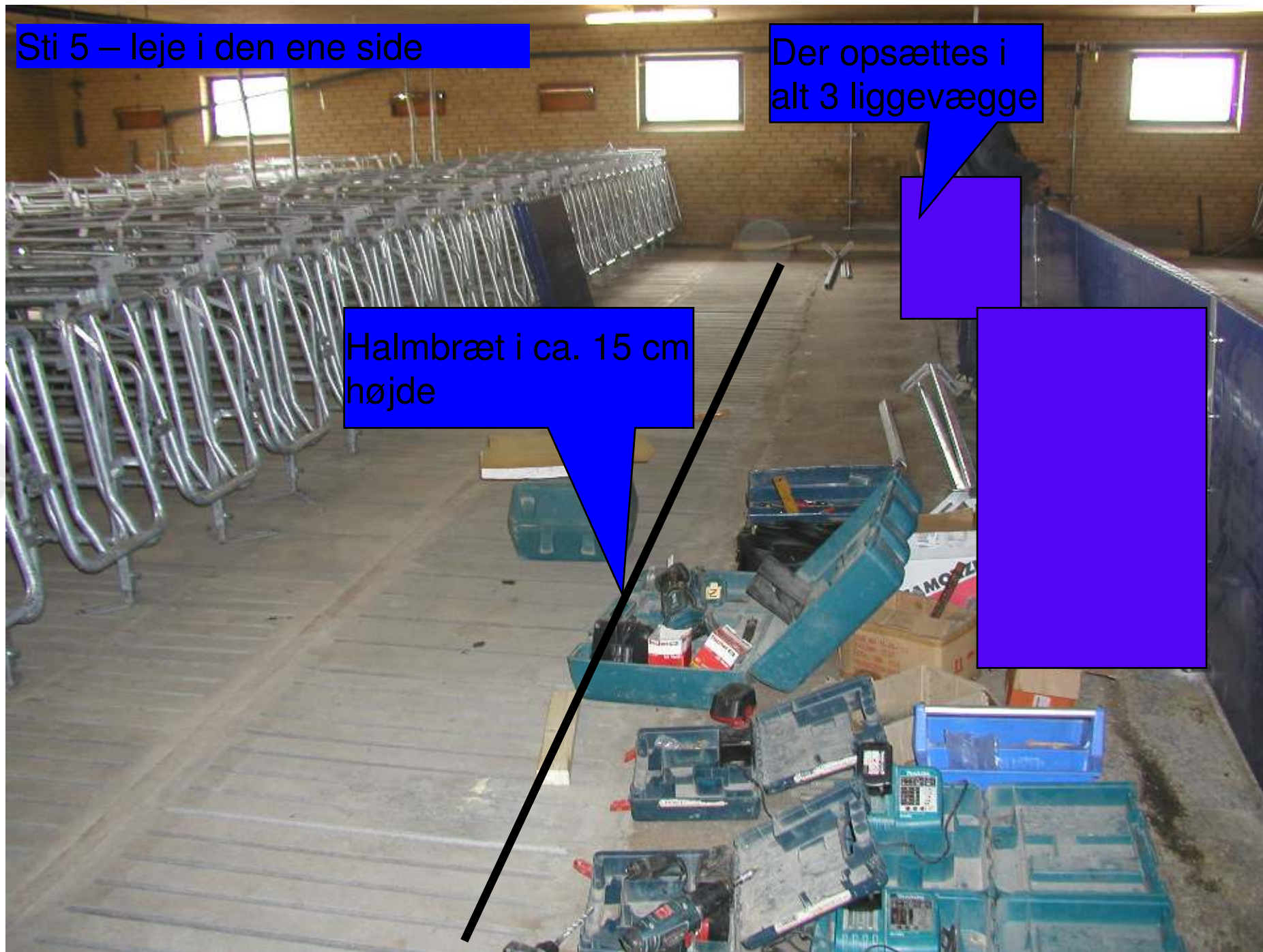

Sti 5 – leje i den ene side

Der opsættes i
alt 3 liggevægge

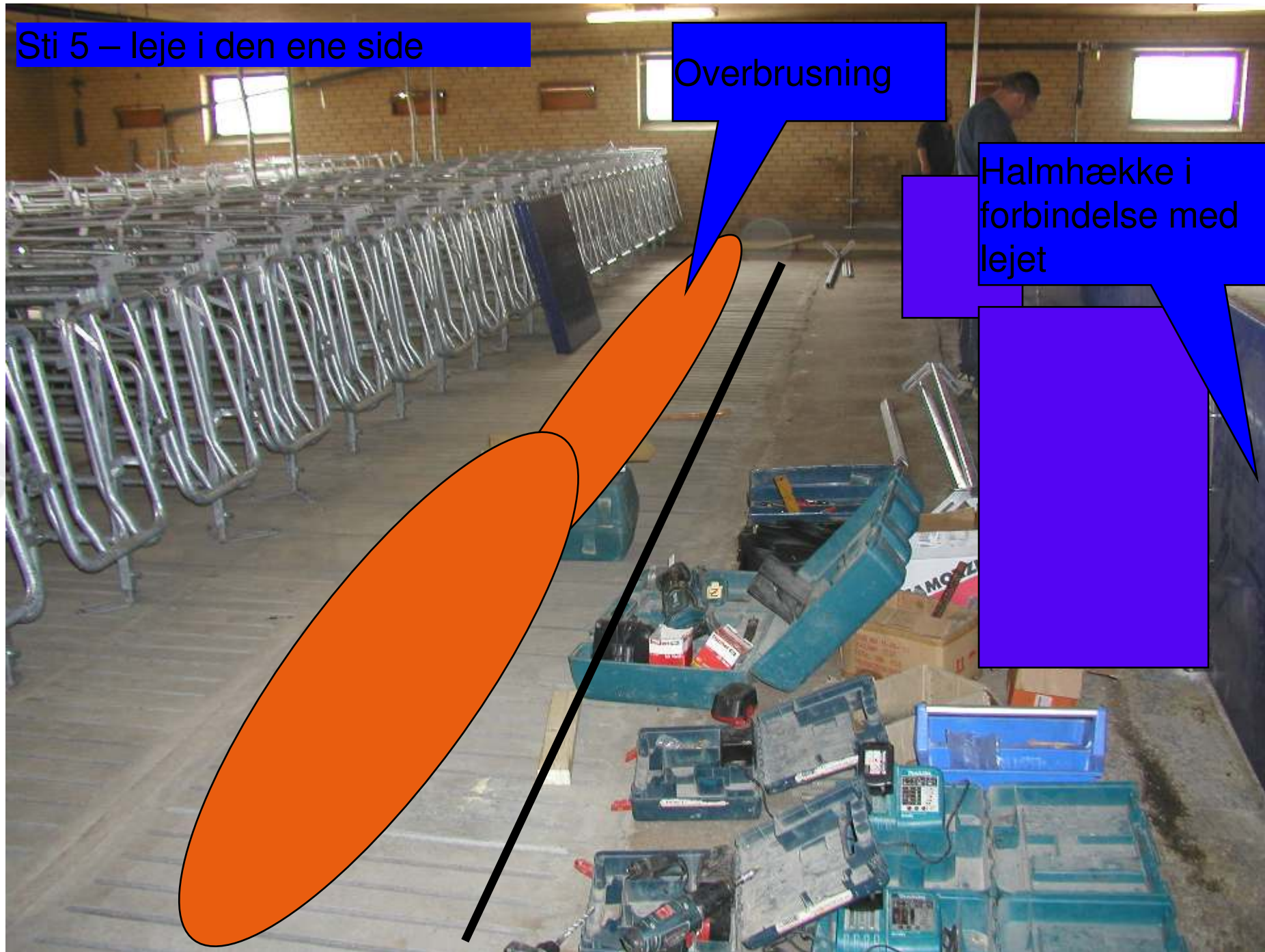
Halmbræt i ca. 15 cm
højde

Sti 5 – leje i den ene side

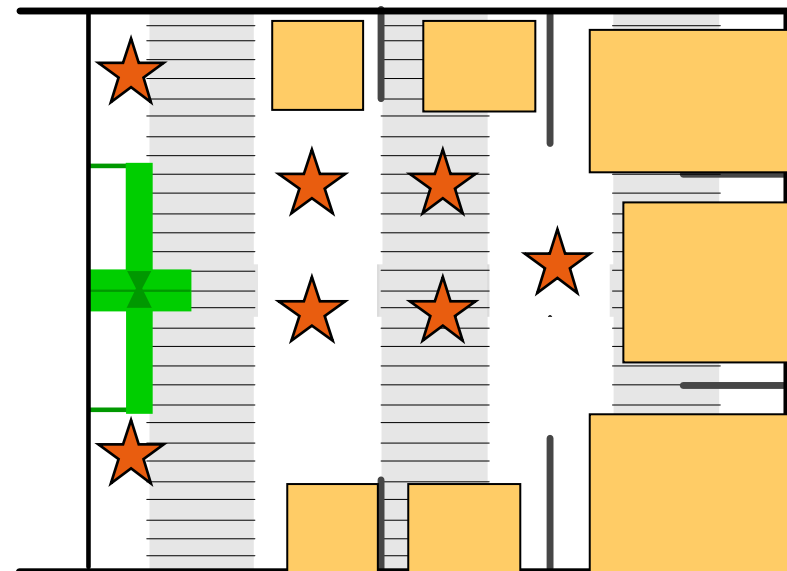
Overbrusning

Halmhække i forbindelse med lejet

Renovering til ESF

- Individuel fodertildeling
 - 65 søer pr. foderstation
- Attraktive lejer
 - 1,3 m²/so med fast/drænet gulv og strøelse
- Skridsikkert gulv i aktivitetsområdet
 - Overbrusning
 - Riller

2013 – den billige model

Nedslidningsstrategi!!!

Gulvfodring

Vådfodring i langkrybbe - 1 eller 2 krybber

2013 – den billige model

Opsummering

- Bankerne sætter dagsordenen -> det muliges kunst
- Flere systemer med ”ikke styret fodertildeling”
- Gulvet bliver en udfordring mht. strøelse og skridsikkerhed
- Får vi nok syge- og aflastningsstier

Tak til Lisbeth Ulrich, VSP for lån af
nogle billeder og illustrationer 😊

Spørgsmål???

